

Antonis Samarakis

SYKKELLEN

Ettermiddag, lørdag ettermiddag, full av lys. April.

Det hadde samlet seg mange i gården. De hadde kommet fra nabohusene, noen kvinner og en flokk unger.

»Alle har møtt opp i dag,» sa bestefaren, som også var kommet ut på gårdsplassen og satt i rullestolen sin.

Han hadde vært lam i det venstre beinet i mange år.

Gutten arbeidet febrilsk. Han holdt på å pusse sykkelstyret. De andre stod i en ring rundt ham og så på sykkelen, som var dagens midtpunkt i gården. Snart kom gutten til å kjøre på sykkelen også. Det var den store begivenheten! Han kom til å kjøre rundt i nabolaget, og alle ville skryte av den splitter nye sykkelen hans, som han hadde hatt med seg hjem for bare en halv time siden.

»Her skal vi nok ha premiere i ettermiddag,» sa skuespilleren, som bodde i et rom ved siden av hønsegarden.

»I ettermiddag kommer han til å ta møydommen på den,» sa sveiseren som nettopp var kommet hjem fra arbeidet.

Kona hans kastet et rasende blikk på ham. Men de to pikene som arbeidet på en tekstilfabrikk, så betydningsfullt på hverandre og smilte.

Gutten lot seg ikke merke av alt som foregikk rundt ham. Han pusset sykkelstyret, ramma, pedalene . . .

Han var femten år, mørk og tettbygd. Han hadde arbeidet på et maskinverksted siden han var tolv år.

Denne ettermiddagen hadde gutten virkeliggjort sin store drøm: å kjøpe en sykkel. I to år hadde han kjempet for det. Han hadde måttet gi avkall på alt: kinoen, fotballkampene, ja til og med sigarettene, som han ellers brukte å dampe på i all hemmelighet. Han arbeidet overtid på verkstedet, arbeidet svært hardt. Men drømmen hans hadde gitt ham styrke - han ville ikke gi opp. Og nå var endelig dagen kommet. Denne ettermiddagen, lørdag ettermiddag, sluttet han tidligere på verkstedet. Han gikk til forretningen, betalte forskuddet, tok sykkelen med seg og var nå i gården.

»Din forbannede vesle luring,» sa bestefaren. »Hadde det ikke vært for din skyld, hadde jeg også kjørt en liten tur.»

Og han kjærtegnen skjegget sitt.

»Hør du, jeg skulle ha barbert meg på en slik dag som i dag,» ropte han. »Sett over vann med en gang! »

Svigerdatteren hans - moren til gutten - løp inn for å tenne opp under primusen.

Det manglet bare én, faren til gutten. Tyskerne hadde arrestert ham i et bakhold under okkupasjonen. To måneder etterpå ble han henrettet.

Det store øyeblikket var kommet. Alt var klart. Hele sykkelen strålte. Det valet fire små flagg på den.

Bestefaren, som i farten hadde skåret seg to ganger, satt nå med de andre rundt seg ved treporten ut til gata.

Moren stod med forkleet på seg og lot som om hun hadde fått noe i øyet så hun kunne tørke bort en tåre uten at noen skulle legge merke til det.

Småungene stod med åpen munn og glodde. Nesene deres rant av bare forundring.

Alle var klar. Sykkelen, gutten og de andre.

Han vasket seg, skiftet på seg den kulørte skjorta og buksene som han ellers bare brukte om søndagene.

Alle var klar. Men nei, noe manglet. Noe som kom hit i siste øyeblikk, en rød rose som en pikehånd festet på styret. Gutten ble rødere i kinnene enn rosa. Og han startet.

I begynnelsen kjørte han sakte, liksom jockeyen som rir en

hest første gang og vil bli bedre kjent med den. Men snart kjørte han fortere og fortere.

Nå hadde det også samlet seg andre utenfor porten til gården. For dette fattige kvartalet var en sykkel noe nytt, noe som kom og skapte røre i det stille vannet.

Gutten kjørte først fram og tilbake på veien som gikk forbi huset. Så forsvant han rundt hjørnet. Litt etter dukket han opp fra høyre, kjørte forbi huset, forsvant rundt hjørnet for igjen å komme til syne fra venstre, kjørte forbi huset . . . Han så på menneskene da han kjørte forbi porten. De svingte hendene høyt over hodet og ropte. Men han hørte bare stemmene deres som en dyp summing.

Og han fikk øye på piken som hadde festet den røde rosa på styret.

Nå nølte han ikke med å gjøre noen akrobatiske øvelser. Han kjørte uten å holde i styret. Tilskuerne foran porten ble enda mer begeistret. Armene deres svingte i lufta, og de ropte høyere og høyere.

Nå var gutten nesten på høyden av sin triumfferd. Han kjørte, kjørte . . . Han så bakover på menneskene som stod foran porten, han så hendene deres som beveget seg, han hørte stemmene deres. Han skimtet piken som hadde festet den røde rosa på styret. Og da en tretonns lastebil kom nedover mot ham, så tilskuerne den. Men gutten så den ikke. Han så bakover mot de andre. Han så at armene beveget seg enda høyere, han hørte stemmene deres enda høyere. Og han trodde det var begeistringen deres som hadde nådd høydepunktet.

Han så enda en gang piken som hadde festet den røde rosa på styret.

Plutselig kom det en rød rose foran øynene hans, plutselig ble hele verden en rød rose.